

Vergaderjaar 2014–2015

27 830

Materieelprojecten

Nr. 150

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 maart 2015

INLEIDING

Met deze brief informeer ik u over de behoeftstelling voor het project «*Aanvulling Voorraad Standard Missile 2*». Het project betreft de verwerving van *Standard Missiles 2* (SM-2) geleide wapens ter aanvulling van de voorraad voor de luchtverdedigings- en commandofregatten (LCF).

In de begroting 2015 (Kamerstuk 34 000 X, nr. 2) is aan Defensie structureel extra budget toegekend om de slagkracht van de krijgsmacht te vergroten. In de voorbereiding van de begrotingsbehandeling heb ik de Kamer in antwoord op schriftelijke vragen gemeld dat de komende jaren met name kapitaalintensieve munitievoorraden voor zee-, land- en luchtwapensystemen worden aangevuld en dat de Kamer hierover via het reguliere DMP op de hoogte wordt gebracht (Kamerstuk 34 000 X, nr. 12 van 23 oktober 2014). Deze behoeftstelling is onderdeel van de invulling voor het maritieme wapensysteem LCF.

ACHTERGROND

Voor de luchtverdediging van maritieme taakgroepen en ondersteuning van amfibisch en landoptreden beschikt Defensie over vier luchtverdedigings- en commandofregatten (LC-fregatten). Deze schepen zijn uitgerust met wapensystemen om effectieve luchtverdediging tegen vliegtuigen en raketten volgens het *layered defence* principe mogelijk te maken. Hierbij wordt op basis van dreigingstype en -afstand het meest geschikte wapensysteem ingezet. Het SM-2 is het wapensysteem dat voor luchtverdediging op middellange afstand wordt ingezet en dient voor zelfbescherming en bescherming van maritieme taakgroepen en eenheden en/of objecten in kustgebieden (*area air defence*).

De voorraad aan SM-2 daalt door het planmatig verbruik ten behoeve van het gereedstellen van de LC-fregatten van het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK) enerzijds en ten behoeve van beproeving van de werking

en het effect van de gehele luchtverdedigingsketen van de LC-fregatten anderzijds. Bij een tekort aan SM-2 zullen de LC-fregatten niet in staat zijn hun *area air defence* taak gedurende langere tijd of bij een grotere luchtdreiging in te vullen en neemt het voortzettingsvermogen af. Vanwege het aanzienlijk kortere bereik van de andere wapensystemen voor luchtverdediging aan boord van de LC-fregatten, kan het gebrek aan SM-2 niet door deze systemen worden gecompenseerd. Het vervullen van bovenstaande behoefte voorkomt dat de voorraad SM-2 daalt tot onder de inzetnorm¹.

BEHOEFTE

Kwalitatief

De behoefte betreft het in stand houden van het voortzettingsvermogen van de middellange afstand luchtverdedigingscapaciteit van de LC-fregatten door de verwerving van aanvullende SM-2 *missiles*.

Kwantitatief

De voorliggende behoeftebetelling betreft een hoeveelheid van circa twintig stuks² SM-2. Om het totale planmatig verbruik tot aan het verwachte einde van de levensduur in 2030 van de LC-fregatten te compenseren, zijn – volgens de huidige inzichten – in totaal 44 SM-2 nodig. Om rekening te houden met spreiding van de levensduur van de *missiles* in de totale voorraad, met potentiële *obsolescence* problemen en om te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen van de SM-2, zal in een later stadium een aanvullende hoeveelheid van circa 24 stuks SM-2 nodig zijn. Ik zal u te zijner tijd over deze behoefte en over het te reserveren budget nader informeren.

FINANCIËLE ASPECTEN

Investering

Met dit project is een budget tussen € 25 en € 50 miljoen gemoeid (prijspeil 2014). Dit bedrag komt in 2015 ten laste van het investeringsbudget in de defensiebegroting. Over de financiële details van deze behoeftebetelling wordt u afzonderlijk vertrouwelijk geïnformeerd³.

Exploitatie

Door aanvulling van de voorraad SM-2 stijgt het Nederlandse (relatieve) aandeel in de eigenaarskosten van de met Duitsland gedeelde testapparatuur voor dit type missile. Ingeschat wordt dat daardoor Nederland een groter deel van de overheadkosten (onderhoudsfaciliteiten) moet gaan dragen. Verder is de inschatting dat toekomstige reparaties van de missiles mogelijk duurder zullen zijn. De materiële exploitatiekosten van SM-2 zullen hierdoor naar verwachting vanaf 2019 (het eerste jaar na de levering) met € 0,1 miljoen per jaar toenemen.

¹ Deze norm betreft de voorraad die nodig is om de LC-fregatten inzetgereed te maken, in te zetten en in stand te houden.

² In de begroting van 2015 is een budget gereserveerd voor een eerste hoeveelheid. Van dit budget kunnen circa 20 SM-2 worden gekocht. De precieze hoeveelheid is afhankelijk van de uiteindelijke stuksprijs.

³ Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

PLANNING & ORGANISATIE

Om deel te kunnen nemen aan de productielijn die in 2016 wordt opgestart, dient Defensie de bestelling uiterlijk 31 juli 2015 te plaatsen binnen de kaders van het in 2004 overeen gekomen *Memorandum of Understanding (MoU) for the production of Standard Missile*. Vervolgens zal de Amerikaanse overheid een contract met de leverancier aangaan. De levering van de *missiles* aan Defensie is eind 2018 voorzien.

PROJECTRISICO'S

Product. Het risico op het gebied van product wordt als laag beschouwd. De te verwerven SM-2 zijn een *off-the-shelf* product in configuratie en specificatie identiek aan de *missiles* die reeds bij het CZSK in gebruik zijn.

Tijd. Defensie zal deelnemen aan een reeds geplande productielijn. Het risico op het gebied van tijd wordt als laag beschouwd.

Geld. De raming van het budget berust op gegevens van het *Standard Missile Project Office (SMPO)*. De stuksprijs van een SM-2 is afhankelijk van het totaal aantal bestelde *missiles* (door alle deelnemende landen) in de productielijn. Daarnaast wordt naar rato van het aantal bestelde *missiles* bijgedragen aan de eenmalige productiekosten.

Omdat de totale omvang van de productielijn nog niet definitief is vastgesteld, wordt het risico voor de factor geld hoog ingeschat. In de risicoreservering van het projectbudget is hiermee rekening gehouden.

OVERIGE CONSEQUENTIES

Personeel en organisatie

Deze behoefte heeft geen personele consequenties.

Relatie met andere projecten

Het SM-2 wordt in combinatie met de *Evolved Sea Sparrow Missile (ESSM)* ingezet vanaf de LC-fregatten van het CZSK. Uit deze behoeftestelling volgen echter geen aanvullende eisen voor de LC-fregatten omdat het SM-2 met dezelfde configuratie reeds in gebruik is bij het CZSK (zie ook MPO 2014).

Opleiding en Training

Deze behoefte stelt het CZSK in staat om gedurende de komende jaren het huidige planmatig gebruik voor gereedstelling (opleiding en training) voort te zetten, zonder dat hierbij de voorraad aan SM-2 tot onder de inzetnorm daalt.

Industriële aspecten

SM-2 is een *military off the shelf (MOTS)* artikel en wordt alleen geleverd door *Raytheon Missile Systems* in de Verenigde Staten. Ten behoeve van de bescherming van de essentiële veiligheidsbelangen van Nederland zal het Ministerie van Economische Zaken in de volgende fase met de leverancier afspraken maken over het versterken van de Nederlandse prioritaire technologiegebieden en industriële capaciteiten middels het industrieel participatie (IP-)beleid in lijn met de Defensie Industrie Strategie (DIS).

Internationale samenwerking

In 2004 is Nederland met de Verenigde Staten en Duitsland een *Memorandum of Understanding (MoU) for the production of Standard Missile* overeengekomen. Eén van de doelstellingen van dit MoU is het gezamenlijk, tijdig en kosteneffectief verwerven van SM-2. De verwerving van SM-2 vindt sindsdien plaats binnen de kaders van dit MoU.

TEN SLOTTE

Door via het MoU nu de SM-2 te bestellen, kan Defensie tijdig en kosteneffectief haar voorraad maritieme luchtverdedigingsmiddelen voor de middellange afstand op peil houden. Hierdoor blijft voor de LC-fregatten van Defensie in de nabije toekomst het voortzettingsvermogen op het gebied van effectieve *area air defence* behouden.

Omdat het budget voor dit project kleiner is dan € 100 miljoen ben ik voornemens de directeur van de Defensie Materieel Organisatie (DMO) te mandateren om dit project uit te voeren. Het Defensie Materieel Proces (DMP) blijft van toepassing op de uitvoering van het project. De Kamer zal over dit project worden geïnformeerd via de begroting, het jaarverslag en het Materieelprojectenoverzicht (MPO).

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert